

pensioenfonds **VLEP**

Duurzaamheidsgerelateerde toelichting Pensioenfonds VLEP

(a) Samenvatting

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor Vlees, Vleeswaren, Gemaksvoeding en Pluimveevlees (Pensioenfonds VLEP) heeft de visie dat verantwoord beleggen bijdraagt aan zijn langetermijndoelstelling en onderdeel is van zijn toegewezen taak door verantwoordelijkheid te nemen als kapitaalverschaffer. Met beleggingen verdienen pensioenfondsden geld. Vanzelfsprekend hebben pensioenfondsden daarbij ook verantwoordelijkheden.

De volgende ecologische en sociale kenmerken worden gepromoot door Pensioenfonds VLEP:

- Niet bijdragen aan controversieel gedrag en activiteiten door middel van uitsluitingen
- Bedrijven stimuleren om een positieve bijdrage te leveren aan duurzame ontwikkeling en in lijn te handelen met internationale verdragen en gedragscodes
- Het meenemen van MVB-criteria (Maatschappelijk Verantwoord Beleggen criteria)
- Mitigatie van klimaatverandering

Pensioenfonds VLEP promoot deze kenmerken met de volgende instrumenten:

- Uitsluitingen
- Actief aandeelhouderschap (stembeleid en engagement)
- Selectie van beleggingen en vermogensbeheerders

In dit document is in meer detail beschreven hoe Pensioenfonds VLEP invulling geeft aan het realiseren van deze kenmerken.

(b) Geen duurzame beleggingsdoelstelling

Pensioenfonds VLEP promoot ecologische of sociale kenmerken, maar heeft geen duurzame beleggingsdoelstelling.

(c) Ecologische- en/of sociale kenmerken van de pensioenregeling

Pensioenfonds VLEP promoot de volgende ecologische en sociale kenmerken:

1. Niet bijdragen aan controversieel gedrag en activiteiten door middel van uitsluitingen
2. Bedrijven stimuleren om een positieve bijdrage te leveren aan duurzame ontwikkeling en in lijn te handelen met internationale verdragen en gedragscodes
3. Het meenemen van MVB-criteria
4. Mitigatie van klimaatverandering

(d) Beleggingsstrategie

Pensioenfonds VLEP past de volgende beleggingsstrategie toe om de ecologische en sociale kenmerken te promoten:

1. Niet bijdragen aan controversieel gedrag en activiteiten door middel van uitsluitingen

Instrument: Uitsluitingen.

Pensioenfonds VLEP belegt niet in bedrijven die zich substantieel bezighouden met de volgende activiteiten:

- Controversiële wapens (inclusief clusterprojectielen en landmijnen)
- Tabak

pensioenfonds **VLEP**

- Kolen & teerzanden.

Pensioenfonds VLEP belegt niet in bedrijven die controversieel gedrag vertonen door zeer ernstige schenders van de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen uit te sluiten.

2. Bedrijven stimuleren om een positieve bijdrage te leveren aan duurzame ontwikkeling en in lijn te handelen met internationale verdragen en gedragscodes

Instrument: Actief aandeelhouderschap (stembeleid en engagement)

Via actief aandeelhouderschap stimuleert Pensioenfonds VLEP dat bedrijven een positieve bijdrage leveren aan duurzame ontwikkeling en in lijn handelen met internationale verdragen en gedragscodes. Actief aandeelhouderschap betekent stemmen op aandeelhoudersvergaderingen (via het stembeleid) en het aangaan van constructieve en kritische gesprekken met een deel van de bedrijven waarin Pensioenfonds VLEP belegt (engagement).

Om deze positieve bijdrage meetbaar en inzichtelijk te maken zoekt Pensioenfonds VLEP aansluiting bij de "Sustainable Development Goals" (SDG's) van de Verenigde Naties. Pensioenfonds VLEP probeert in samenwerking met de door Pensioenfonds VLEP aangestelde vermogensbeheerders de (netto) positieve impact van engagement inzichtelijk te maken aan de hand van de verschillende SDG's. Hierbij wordt met name gericht op SDG 8 (waardig werk en economische groei), SDG 12 (verantwoorde consumptie en productie) en SDG 13 (klimaatactie). Dit zijn onderwerpen die door de (gewezen) deelnemers en gepensioneerden van Pensioenfonds VLEP belangrijk worden gevonden en relateren aan de thema's leefbaar loon, kinderarbeid, vakbondsvrijheid en veilige arbeidsomstandigheden.

3. Het meenemen van MVB-criteria (Environmental, Social & Governance criteria)

Instrument: Selectie van beleggingen en vermogensbeheerders

Pensioenfonds VLEP selecteert de vermogensbeheerders die de individuele beleggingen, zoals aandelen en obligaties, selecteren. Pensioenfonds VLEP wordt daarbij geadviseerd door een fiduciair vermogensbeheerder. Pensioenfonds VLEP verlangt dat de fiduciair vermogensbeheerder MVB-criteria meeneemt bij de advisering en dat de onderliggende vermogensbeheerders de MVB-criteria meenemen in de beleggingsbeslissingen. Bij het inrichten van een mandaat wordt dit in mandaatafspraken met de onderliggende vermogensbeheerders vastgelegd.

Pensioenfonds VLEP heeft om dit te borgen het beleid, proces en resultaten van de vermogensbeheerders ten aanzien van maatschappelijk verantwoord beleggen beoordeeld.

4. Mitigatie klimaatverandering

Instrumenten: Selectie van beleggingen en vermogensbeheerders, en actief aandeelhouderschap

Pensioenfonds VLEP past verschillende methodieken toe al naar gelang de activaklasse. Het betreft het volgende:

- Aandelen van bedrijven in ontwikkelde markten: een initiële CO₂-reductie van 30% beoogd, gevolgd door 7% reductie op jaarbasis met als oogmerk om in 2050 op net-zero CO₂ uitstoot uit te komen.
- Hoogrentende bedrijfsobligatie portefeuille: een 30% lagere carbon footprint.
- Bedrijfsobligatieportefeuille: een streefallocatie van 25% naar het totaal van green, social en sustainable bonds.
- Staatsobligatieportefeuille: een streefallocatie van 10% naar green, social en sustainable bonds.

Daarnaast is mitigatie van klimaatverandering een belangrijk thema binnen het engagementprogramma (zoals hierboven beschreven).

pensioenfonds **VLEP**

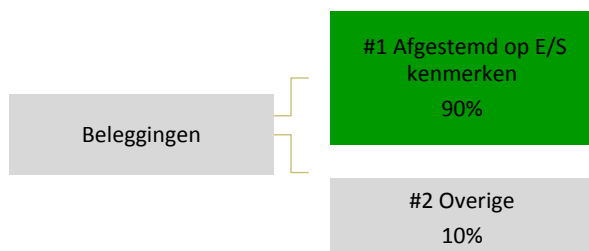
Praktijken van goed bestuur

Alle ondernemingen waarin Pensioenfonds VLEP belegt dienen te voldoen aan minimale standaarden op het gebied van goed bestuur. Deze minimale standaarden op het gebied van goed bestuur hebben onder meer betrekking op goede managementstructuren, betrekkingen met hun werknemers, beloning van het betrokken personeel en naleving van de belastingwetgeving. Pensioenfonds VLEP belegt uitsluitend in bedrijven die praktijken op het gebied van goed bestuur volgen.

Dit doet Pensioenfonds VLEP door bedrijven uit te sluiten die in strijd handelen met de Guiding Principles on Business and Human Rights en Global Compact principes van de Verenigde Naties. Dit zijn de minimale beleidsrichtlijnen voor de fundamentele verantwoordelijkheden van bedrijven op het gebied van mensenrechten, arbeidsrechten, het milieu en anti-corruptiemaatregelen.

(e) Aandeel beleggingen afgestemd op ecologische en duurzame kenmerken

Pensioenfonds VLEP promoot ecologische en sociale kenmerken zonder dat het een duurzame beleggingsdoelstelling nastreeft. Pensioenfonds VLEP maakt geen minimumallocatie naar duurzame beleggingen in de zin van SFDR of beleggingen in ecologisch duurzame activiteiten in de zin van de Taxonomie-Verordening. Het overgrote deel van de beleggingen van Pensioenfonds VLEP (90%) is afgestemd op de ecologische en of sociale kenmerken. Deze beleggingen hebben betrekking op aandelen, bedrijfsobligaties, vastgoed, hypotheek en staatsobligaties. De overige beleggingen (10%) zijn niet afgestemd op deze kenmerken en zijn belegd in derivaten of liquide middelen. Daarvoor gelden geen ecologische of sociale minimumwaarborgen. Deze percentages zijn gebaseerd op de strategische allocatie naar deze beleggingen, maar de feitelijke allocatie kan daar vanaf wijken.

(f) Monitoring van ecologische- of sociale kenmerken

De ecologische en sociale kenmerken worden op de volgende manier gemonitord:

- **Niet bijdragen aan controversieel gedrag en activiteiten door middel van uitsluitingen**
 - Dit wordt gemeten met de volgende indicator:
 - i. Aantal beleggingen in uitgesloten bedrijven en landen
 - Dit wordt op de volgende manier gemonitord:
 - i. In opdracht van Pensioenfonds VLEP stelt een externe partij een lijst op van beleggingen waarin niet belegd mag worden op basis van de uitsluitingscriteria.
 - ii. Aan alle onderliggende vermogensbeheerders wordt deze lijst gecommuniceerd. In de overeenkomst met deze partijen is opgenomen dat er niet in deze beleggingen belegd mag worden.
 - iii. De lijst wordt ten minste tweemaal per jaar geüpdatet.

- iv. Eventuele overschrijdingen dienen door de externe vermogensbeheerders gemeld te worden aan Pensioenfonds VLEP en de fiduciaire vermogensbeheerder van Pensioenfonds VLEP.
 - v. De fiduciaire vermogensbeheerder van Pensioenfonds VLEP controleert periodiek of er niet in deze beleggingen belegd is.
- **Bedrijven stimuleren in lijn te handelen met internationale verdragen en gedragscodes**
 - Dit wordt gemeten met de volgende indicatoren:
 - i. Aantal bedrijven waarmee de engagementprovider namens Pensioenfonds VLEP in een engagementtraject zit
 - ii. Verdeling engagementactiviteiten naar onderliggende SDG doelstellingen
 - Dit wordt op de volgende manier gemonitord:
 - i. Pensioenfonds VLEP maakt gebruik van externe partijen bij het uitvoeren van de engagementactiviteiten. Pensioenfonds VLEP kan input geven ten aanzien van de thema's die zij van het grootste belang acht bij het uitvoeren van de engagementactiviteiten.
 - ii. Pensioenfonds VLEP wordt periodiek geïnformeerd over de uitvoering van de engagement- activiteiten en de voortgang van engagementtrajecten.
 - iii. Op grond van deze informatie kan Pensioenfonds VLEP ervoor kiezen of zij bedrijven eventueel wenst uit te sluiten.
 - **Het meenemen van MVB-criteria**
 - Dit wordt gemeten met de volgende indicatoren:
 - i. GRESB score van vastgoedfondsen waarin VLEP belegt
 - ii. Percentage hypotheekfondsen waarin VLEP belegt die ecologische en/of sociale kenmerken promoten
 - Dit wordt op de volgende manier gemonitord:
 - i. Pensioenfonds VLEP wordt periodiek geïnformeerd over de GRESB score van de vastgoedfondsen waarin VLEP belegt en kan op basis daarvan bijsturen indien gewenst.
 - ii. Pensioenfonds VLEP heeft het beleid, proces en resultaten van de vermogensbeheerders ten aanzien van maatschappelijk verantwoord beleggen beoordeeld. Deze beoordeling kan periodiek herhaald worden indien daar aanleiding toe bestaat.
 - **Beperking van klimaatverandering**
 - Dit wordt gemeten met de volgende indicatoren:
 - i. CO₂-intensiteit van de aandelenportefeuille in ontwikkelde markten (weighted average carbon intensity)
 - ii. Carbon footprint van de hoogrentende bedrijfsobligatie portefeuille vergeleken met de benchmark

- iii. Percentage van de bedrijfsobligatieportefeuille belegd in green, social en sustainable bonds
 - iv. Percentage van de staatsobligatieportefeuille belegd in green, social en sustainable bonds
- Dit wordt op de volgende manier gemonitord:
- i. Pensioenfonds VLEP heeft de vereisten ten aanzien van reductie van CO₂-intensiteit en carbon footprint meegegeven aan de externe vermogensbeheerders als beleggingsrestricties. Dit is in de overeenkomst met de externe vermogensbeheerders afgesproken. Daarnaast is de benchmark voor de aandelenportefeuille aangepast aan deze vereisten (er is gekozen voor een benchmark die voldoet aan de vereisten voor *climate transition benchmarks*).
 - ii. Pensioenfonds VLEP wordt periodiek geïnformeerd over de uitvoering van het beleggingsbeleid en over of de portefeuilles nog binnen de afgesproken kaders worden beheerd (waaronder de afspraken inzake CO₂-intensiteit en carbon footprint reductie). Pensioenfonds VLEP krijgt twee maal per jaar de CO₂-intensiteit en carbon footprint van betreffende beleggingsportefeuilles gerapporteerd als onderdeel van de ESG-risicorapportage (ESG staat voor Environmental, Social en Governance).
 - iii. Pensioenfonds VLEP heeft de doelallocatie meegegeven aan de externe vermogensbeheerder en wordt periodiek geïnformeerd over de actuele allocatie.

(g) Methodologieën voor ecologische of sociale kenmerken

- Uitsluitingen

Pensioenfonds VLEP past de volgende drempelwaardes toe voor uitsluitingen:

- Tabak: 5% of meer omzet
- Kolen & teerzanden: 1% of meer omzet

Zeer ernstige schenders van de VN Global Compact en VN Guiding Principles standaarden horen niet thuis in de portefeuille van pensioenfonds VLEP en worden door de vermogensbeheerders uitgesloten. Welke ondernemingen hieronder vallen wordt bepaald aan de hand van MSCI data. Meer informatie hierover is te vinden in de brochure *MSCI ESG Controversies and Global Norms Methodology* van MSCI gepubliceerd op de website van MSCI.

- Actief aandeelhouderschap

Engagement is uitbesteed aan Columbia Threadneedle Investments (CTI). CTI selecteert bedrijven die in aanmerkingen komen voor engagement op basis van een ESG-beoordeling van bedrijven. Pensioenfonds VLEP wordt hier periodiek over geïnformeerd en heeft ook directe toegang tot een database waarin de voortgang van de engagementtrajecten wordt beschreven. Meer informatie hierover is te vinden op de website van CTI.

- Selectie van beleggingen door externe vermogensbeheerders

De gehanteerde methodologie verschilt per vermogensbeheerder. Pensioenfonds VLEP kan hier geen algemene omschrijving van geven.

pensioenfonds **VLEP**

(h) Databronnen en -verwerking

Gebruikte databronnen

Pensioenfonds VLEP maakt gebruik van de volgende databronnen, met name via de fiduciaire vermogensbeheerder (CTI):

- MSCI voor de screening op activiteiten, UN Global Compact en OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen.
- MSCI voor de CO₂-intensiteit/footprint rapportages
- GRESB voor de ESG-meting van haar vastgoed portefeuille
- CTI voor haar engagementactiviteiten en rapportages.

Externe vermogensbeheerders en CTI kunnen eigen databronnen gebruiken.

Genomen maatregelen om datakwaliteit te waarborgen

Voor genoemde databronnen worden gehanteerd door CTI en externe vermogensbeheerders. Pensioenfonds VLEP ontvangt de data niet rechtstreeks van de dataleveranciers en heeft zelf dus ook geen maatregelen genomen om de datakwaliteit te waarborgen. Het is uiteraard van groot belang dat de data die wordt gebruikt door de fiduciaire vermogensbeheerder en andere externe vermogensbeheerders van voldoende kwaliteit is. Deze vermogensbeheerders hebben daarvoor zelf processen ingericht. Datakwaliteit is een onderdeel van het selectieproces van externe vermogensbeheerders en de fiduciaire vermogensbeheerder.

Verwerking van data

Pensioenfonds VLEP verwerkt zelf geen data anders dan de rapportages die zij op periodieke basis ontvangt van de fiduciaire vermogensbeheerder en externe vermogensbeheerders. Pensioenfonds VLEP wordt periodiek geïnformeerd middels rapportages over de implementatie, resultaten en voortgang van het beleid. De fiduciaire vermogensbeheerder of andere externe vermogensbeheerders verwerken uiteraard wel data. Pensioenfonds VLEP kan geen inzicht geven in dit proces.

Aandeel van de gegevens dat wordt geschat

Pensioenfonds VLEP schat zelf geen data, maar sluit niet uit dat de aangestelde fiduciaire vermogensbeheerder of andere externe vermogensbeheerders wel data schat en/of gebruik maakt van dataproviders die data schatten. Alhoewel de voorkeur wordt gegeven aan gerapporteerde data, wordt missende informatie vaak aangevuld met geschatte data door dataproviders.

(i) Methodologische en databeperkingen

Pensioenfonds VLEP onderkent de volgende methodologische en databeperkingen

1. Gebrek aan gerapporteerde data.

Om te voldoen aan de ecologische en sociale kenmerken wordt gebruik gemaakt van data die wordt verwerkt door de fiduciaire vermogensbeheerder en externe vermogensbeheerders. Zij ontvangen deze data doorgaans van externe dataproviders. Deze dataproviders verkrijgen deze data uit rapportages van ondernemingen (zoals jaarverslagen). Niet alle bedrijven rapporteren de benodigde data. Ontbrekende data worden soms geschat door de externe dataproviders en ontbreekt soms volledig als het niet mogelijk is om deze data op een zinvolle wijze te schatten. Dit betekent dat niet in alle gevallen alle gerapporteerde informatie aanwezig is om te kunnen beoordelen of wordt voldaan aan de gepromote kenmerken. Door de keuze voor een gerenommeerde dataprovider (zoals MSCI voor veel kenmerken) wordt de kans op foutieve schattingen gemitigeerd.

2. Meenemen van MVB-criteria

Pensioenfonds VLEP heeft het MVB-beleid en resultaten beoordeeld van externe vermogensbeheerders. Het is uiteraard mogelijk dat de betreffende beleidsdocumenten na beoordeling weer zijn gewijzigd en in mindere mate voldoen aan de standaarden van Pensioenfonds VLEP. Sommige externe vermogensbeheerders maken gebruik van ESG-scores. Deze scores zijn samengesteld en het kan voorkomen dan beleggingen slecht scoren op E, S of G vlak maar dat de overall score toch positief is.

3. Actualisatie van de data

Pensioenfonds VLEP actualiseert minimaal twee keer per jaar de uitsluitingslijst. Uiteraard kan het voorkomen dat bedrijven tussen actualisatiemomenten in controversieel gedrag vertonen of controversiële activiteiten ontplooiën waardoor ze korte tijd ten onrechte niet op de uitsluitingslijst staan.

4. Beleggingen in beleggingsfondsen

Pensioenfonds VLEP kan ook beleggen in beleggingsfondsen. Pensioenfonds VLEP heeft geen controle over de uitvoering van het beleid van de beleggingsfondsen waarin wordt belegd. Het kan dus voorkomen dat Pensioenfonds VLEP via beleggingsfondsen toch belegt in ondernemingen die op de uitsluitingslijst staan van Pensioenfonds VLEP of dat er in deze beleggingsfondsen op andere engagement thema's wordt ingezet. Pensioenfonds VLEP tracht uiteraard wel zoveel mogelijk beleggingsfondsen te selecteren die in lijn zijn met het hier beschreven beleid.

(j) Due Diligence

Pensioenfonds VLEP selecteert zelf geen beleggingen maar maakt hiervoor gebruik van externe vermogensbeheerders. Zoals beschreven in de monitoringssectie van dit document legt Pensioenfonds VLEP wel restricties op aan de externe vermogensbeheerders ten aanzien van de selectie van beleggingen. Zo mogen externe vermogensbeheerders niet beleggen in zeer ernstige schenders van de Guiding Principles on Business and Human Rights en Global Compact principes van de Verenigde Naties. Dit wordt gemonitord door de fiduciair vermogensbeheerder van Pensioenfonds VLEP en Pensioenfonds VLEP wordt periodiek over de uitvoering geïnformeerd.

Daarnaast worden, als onderdeel van het engagementprogramma ondernemingen gescreend op onderwerpen zoals mensenrechten, arbeidsomstandigheden, milieu, tegengaan van corruptie, consumentenbelangen, mededinging en belasting en daarbij wordt gekeken naar zowel incidenten binnen de eigen onderneming als naar de toeleveringsketen van de onderneming. Vervolgens wordt bepaald hoe ernstig een incident is op basis van de volgende drie OESO-criteria:

- Schaal (de zwaarte van negatieve impact);
- Reikwijdte (bijvoorbeeld aantal getroffen individuen of omvang van milieuschade);
- Onomkeerbaarheid (de mogelijkheden om negatieve impact op individuen of het milieu te herstellen t.o.v. de situatie voor de negatieve impact).

Op basis van deze beoordeling kan er met ondernemingen in dialoog worden getreden of kunnen ondernemingen worden uitgesloten.

Tot slot past Pensioenfonds VLEP een uitgebreid due diligence proces toe op de selectie van externe vermogensbeheerders. Uitbesteding van vermogensbeheer is zodanig georganiseerd dat onafhankelijkheid en controle centraal staan. Een fiduciaire vermogensbeheerder adviseert over de portefeuilleconstructie en selectie van vermogensbeheerders. Het bestuur van Pensioenfonds VLEP beslist over het aanstellen of ontslaan van vermogensbeheerders. De beleggingscommissie bereidt deze besluitvorming voor, daarbij geadviseerd door een onafhankelijk externe adviseur. De fiduciaire vermogensbeheerder is verantwoordelijk voor de monitoring van de geselecteerde vermogensbeheerders en de integrale risico-rapportage over de beleggingsportefeuille. Deze rapportage vereist een continue afstemming met de bewaarbank. De beleggingscommissie monitort en controleert de fiduciaire vermogensbeheerder.

(k) Engagementbeleid

Pensioenfonds VLEP heeft een engagementbeleid. Pensioenfonds VLEP is zich bewust van de invloed die zij als belegger kan uitoefenen en ziet het als zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid om stemrecht uit te oefenen. Het pensioenfonds heeft de uitoefening van het stem- en engagementbeleid uitbesteed aan een hierin gespecialiseerde vermogensbeheerder. Zo kan worden samengewerkt met andere beleggers en kan een grotere

pensioenfonds **VLEP**

invloed worden uitgeoefend. Meer informatie over het engagementbeleid is te vinden in het MVB- en betrokkenheidsbeleid dat gepubliceerd is op de website van Pensioenfonds VLEP.

(I) [Aangewezen referentiebenchmark](#)

Pensioenfonds VLEP maakt geen gebruik van een referentiebenchmark zoals hier bedoeld.